

การศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ สำหรับการเรียนรู้
การสอนด้านเทคนิคศึกษา : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี
**A Study of Problems in Competency-Based Instruction for Technical Education
: A Case Study of Phetchaburi Technical College**

กัณฑ์ภณ มะหาหมัด, อุดมศักดิ์ แก้วมรกต, รณณ ทองศรี, พูลศักดิ์ โกษิยาวรณณ์

ภาควิชาครูศาสตร์ไฟฟ้า

คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

E-mail : kuntapon64@gmail.com, udomsak9280@gmail.com, nasami247@gmail.com, drpoolsak@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอผลการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ เพื่อเสนอแนวทางปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทางด้านเทคนิคศึกษา โดยใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนของแผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลังและอิเล็กทรอนิกส์ จากวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี จำนวน 21 คน ผลการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเนื่องมาจากปัญหาสำคัญได้แก่ ครูผู้สอนมีภาระงานสอนและงานอื่น ๆ จำนวนมาก และขาดแผนการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะที่สมบูรณ์ ประกอบกับผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดความรู้พื้นฐาน นอกจากนี้ รายวิชาของหลักสูตรมีคำอธิบายกว้างเกินไปไม่สามารถแปลงเป็นฐานสมรรถนะได้ทั้งหมด รวมถึงขาดเครื่องมือและครุภัณฑ์ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะ แต่อย่างไรก็ตาม ครูส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะได้รับการสนับสนุนในด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะกับครูผู้สอน และการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา จึงเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะให้มีประสิทธิภาพได้ต่อไป

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะ เทคนิคศึกษา

Abstract

This article presents the problem situation of competency-based instruction focusing on technical education to propose ways for instruction improvement. The questionnaires were applied to 21 teachers of Department of Electrical Power and Electronics, Phetchaburi Technical College. The result showed that competency-based instruction could not be implemented effectively. It was mainly due to excessive teacher's workloads for both teaching and other duties and lack of the completed lesson plan for their competence-based instruction, including most students lack basic knowledge. In addition, a broad course description of curriculum affects to incompletely convert and lacking of appropriate tools and equipment for competence-based instruction. However, most teachers require to be effectively supported in the development of competency-based instruction process. Therefore, the promotion of activities to enhance their comprehensions of competency based instruction process and collaboration with other agencies to support the vocational education are means to effectively improve and develop the competency-based instruction process further.

Keyword: Competency-Based Instruction, Technical Education.

1. บทนำ

การพัฒนาประเทศในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคแห่งการแข่งขันด้านความรู้ เทคโนโลยีต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้สังคมเปลี่ยนไปเกิดช่องว่างในการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง การจัดการการสอนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้มีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้เพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น เพื่อให้ตอบสนองกับการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แต่อย่างไรก็ตามผลประเมินการศึกษาในสถาบันการศึกษาตามจากรายงานของสำนักเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ โดยการรายงานของ ทิศนา แคมมณีนี [1] พบว่าคุณภาพการจัดการศึกษาอยู่ในระดับที่ต้องได้รับการปรับปรุง ทั้งด้านของครู นักเรียน และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับผลการประเมิน PISA (2556) [2] ซึ่งประเมินผลการเรียนของนักเรียนในด้านคณิตศาสตร์ การอ่านและวิทยาศาสตร์ รายงานว่าผลการประเมินนักเรียนไทยนั้นยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของ Organization for Co-operation and Development (OECD) ทุกสาขาวิชา ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินการจัดการศึกษาของประเทศยังต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน

ในส่วนการจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนในภาคการผลิตและอุตสาหกรรมนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รับผิดชอบการจัดการศึกษา มีภารกิจหลักในการผลิตและพัฒนาากำลังคนด้านวิชาชีพ ให้มีความสามารถในการแข่งขันทั้งตลาดแรงงานในประเทศและการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนรวมทั้งระดับโลก จึงได้ดำเนินนโยบายในการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนการสอน โดยมียุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาด้วยการ “ปรับการเรียน เปลี่ยนการสอน ปฏิรูปการสอบ ให้ทันกับยุคสมัยอย่างมีคุณภาพ” [3] โดยมุ่งเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การปรับปรุงหลักสูตรอาชีวศึกษา ยกระดับคุณภาพผู้เรียน ร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

สถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ ได้ดำเนินนโยบายในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน แต่อย่างไรก็ตาม จากรายงานของพลศักดิ์ โกศัยยาภรณ์ และคณะ [4] พบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะของสถาบันอาชีวศึกษานั้นยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับจากรายงานของ ชีรวุฒิ บุญยโสภณ [5] ซึ่งกล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษาของไทยที่ยังมีปัญหามีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องสมรรถนะในวิชาชีพ ปัญหาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งเมื่อจบออกไปและเข้าสู่ตลาดแรงงานจะไม่สามารถปฏิบัติงานในวิชาชีพได้ หรือปฏิบัติได้ไม่ดีพอ [6]

วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรีซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ ขระดับกระบวนการจัดการเรียนการสอน พัฒนาคุณภาพของครูและ ผู้เรียน ได้ดำเนินกิจกรรมและสนับสนุนให้เกิดการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แต่ทั้งนี้ที่ผ่านมานั้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ [7] ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดีในวิชาชีพ จึงได้ศึกษาถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ โดยใช้กรณีศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ และเสนอแนวทางสำหรับปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะของวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี อันจะเป็นต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะที่มีประสิทธิภาพของประเทศต่อไป

2. วิธีการดำเนินงาน

การศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อเตรียมการวิจัย

ศึกษาเอกสารรายงาน สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษา และเทคนิคศึกษา

2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลังและอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี จำนวน 21 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่า 0.80 มีทั้งหมด 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 การประเมินระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ เป็นข้อมูลแบบสอบถาม ความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ [8]

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ณ วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี โดยใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูล 1 สัปดาห์

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้วนำมาแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ สาขาช่างไฟฟ้ากำลังและอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี มีดังนี้

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูเพศชาย จำนวน 19 คน และเพศหญิง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 90.5 และ 9.5 ตามลำดับ มีตำแหน่งทางวิชาการในระดับครูชำนาญการจำนวนร้อยละ 71.4 และชำนาญการพิเศษร้อยละ 28.6 จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโทร้อยละ 42.9 และระดับปริญญาตรีร้อยละ 57.1 โดยครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์สอน มากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 95.2 และระหว่าง 11-15 ปี ร้อยละ 4.8 ภาระงานสอนอยู่ในระหว่าง 18-22 คาบต่อสัปดาห์ ร้อยละ 23.8 ระหว่าง 23-27 คาบต่อสัปดาห์ ร้อยละ 33.3 และส่วนใหญ่มีภาระงานสอนที่ 28 -32 คาบต่อสัปดาห์ ร้อยละ 42.9

3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ด้านวิธีการสอนของครู ครูผู้สอนมีการใช้วิธีการสอนแบบบรรยายร้อยละ 26.9 มีการทดลองร้อยละ 24.4 การแบบสาธิต ร้อยละ 20.5 การถามตอบร้อยละ 17.9 และ การให้ค้นคว้า ร้อยละ 10.3 ตามลำดับ

กิจกรรมของนักเรียนระหว่างการเรียนการสอนได้แก่ การทำแบบฝึกหัด ร้อยละ 29.6 การทดลองและปฏิบัติ ร้อยละ 26.8 การตอบคำถามร้อยละ 23.6 การรายงานหน้าชั้น ร้อยละ 5.6 และการอภิปรายร่วมกัน ร้อยละ 4.2 สำหรับการติดต่อสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนส่วนใหญ่เป็นการสื่อสารในชั้นเรียน ร้อยละ 35.1 นอกจากนั้นใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ และผ่านสื่อสารสนเทศและสื่อสังคมออนไลน์ร่วมในการติดต่อสื่อสารถึงกัน

สื่อการสอนที่ครูใช้ประกอบการสอน ครูมีการใช้สื่อเพาเวอร์พอยต์ประกอบการสอน ร้อยละ 25.5 และใช้แผ่นใส ร้อยละ 8.5 มีการใช้โปรแกรมจำลอง ร้อยละ 8.5 และใช้วีดีโอ ร้อยละ 4.3 โดยครูส่วนใหญ่มีสื่ออุปกรณ์จริงเพื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน

เครื่องมือวัดและประเมินผลที่ครูผู้สอนใช้ ส่วนใหญ่เป็นข้อสอบแบบอัตนัย ร้อยละ 39.6 รองลงมาเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ ร้อยละ 27.1 มีการใช้แบบประเมินสมรรถนะร้อยละ 16.7 ข้อสอบแบบเติมคำ ร้อยละ 6.3 ข้อสอบแบบจับคู่ ร้อยละ 2.1 และแบบถูกผิด ร้อยละ 2.1 ตามลำดับ

จากข้อมูลการตอบแบบสอบถาม พบว่าครูส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 90.5 ยังไม่มีแผนการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะที่สมบูรณ์ โดยที่ครูจำนวนมากถึงร้อยละ 95.2 มีความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา เพื่อให้เป็นรูปแบบแบบฐานสมรรถนะที่สมบูรณ์

3.3 ความคิดเห็นของครูต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ

ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะด้านครูผู้สอน แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของครูต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะด้านผู้สอน

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	S.D	ความคิดเห็น
1. ขาดความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะ	3.67	0.58	มาก
2. ไม่สามารถแปลงคำอธิบายรายวิชาสู่การเรียนการสอนได้	3.43	0.50	ปานกลาง
3. ขาดความเข้าใจในการวัดและประเมินผลสมรรถนะ	3.81	0.40	มาก
4. ภาระงานสอนและงานอื่น ๆ มีปริมาณมาก	4.48	0.51	มาก
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	3.85	0.50	มาก

จากตารางที่ 1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะด้านครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนมีความเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับ มาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าครูผู้สอนเห็นด้วยในระดับมากกว่าประเด็นเกี่ยวกับภาระงานจำนวนมาก เป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ รองลงมาครูผู้สอนเห็นด้วยว่าครูยังขาดความเข้าใจในการวัดและประเมินผลสมรรถนะ ขาดความเข้าใจในกระบวนการ

จัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ ไม่สามารถแปลงคำอธิบายรายวิชาสู่การเรียนการสอนได้ ตามลำดับ

ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะด้านผู้เรียน แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของครูต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะด้านผู้เรียน

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	S.D	ความคิดเห็น
1. ความรู้พื้นฐานต่ำ	3.86	0.79	มาก
2. ขาดความรับผิดชอบในการเรียน	3.81	0.68	มาก
3. กิจกรรมกระทบการเรียน การสอน	3.48	0.75	ปานกลาง
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	3.71	0.74	มาก

จากตารางที่ 2 ความคิดเห็นของครูต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะด้านผู้เรียน พบว่า ครูผู้สอนมีความเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะด้านผู้เรียน อยู่ในระดับ มาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าครูเห็นด้วยว่าประเด็นเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของผู้เรียนต่ำ เป็นประเด็นที่ครูเห็นด้วยสูงสุด รองลงมาเป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดความรับผิดชอบในการเรียน และมีกิจกรรมกระทบการเรียนการสอน ตามลำดับ

ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะด้านหลักสูตร แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของครูต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะด้านหลักสูตร

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	S.D	ความคิดเห็น
1. ชั่วโมงการเรียนปฏิบัติน้อย	3.52	0.81	มาก
2. คำอธิบายรายวิชากว้าง ไม่สามารถแปลงเป็นฐานสมรรถนะได้	3.81	0.68	มาก
3. รายละเอียดคำอธิบายรายวิชาไม่ชัดเจน	3.62	0.86	มาก
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	3.65	0.78	มาก

จากตารางที่ 3 ความคิดเห็นของครูต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะด้านหลักสูตร พบว่าครูผู้สอนมีความเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย 3.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.78 เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก โดยที่ประเด็นคำอธิบายรายวิชากว้าง ไม่สามารถแปลงเป็นฐานสมรรถนะได้มีค่าคะแนนสูงสุด

ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะด้านสภาพแวดล้อมและการจัดการ แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของครูต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะด้านสภาพแวดล้อมและการจัดการ

ปัญหาและอุปสรรค	\bar{X}	S.D	ความคิดเห็น
1. ขาดเครื่องมือและครุภัณฑ์ที่สอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชา	4.38	0.86	มาก
2. ขาดสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชา	4.29	1.00	มาก
3. สถานที่ไม่พร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะ	3.57	1.02	มาก
4. ขาดการสนับสนุนเงินโยกย้ายสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะ	4.14	0.85	มาก
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	4.10	0.85	มาก

จากตารางที่ 4 ความคิดเห็นของครูต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะด้านสภาพแวดล้อมและการจัดการ พบว่า ครูผู้สอนมีความเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะด้านสภาพแวดล้อมและการจัดการ อยู่ในระดับ มาก โดยมีความเฉลี่ย 4.10 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก โดยระดับคะแนนในประเด็นการขาดเครื่องมือและครุภัณฑ์ที่สอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาเป็นประเด็นที่มีคะแนนสูงสุด รองลงมา

เป็นประเด็นการขาดสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชา การขาดการสนับสนุนเงินโยกย้ายสำหรับการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ และปัจจัยเรื่องสถานที่ไม่พร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ ตามลำดับ

3.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการพัฒนาการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะ ครูผู้สอนได้ให้เสนอแนะโดยควรมีสื่อสมรรถนะที่ต้องการจากภาคอุตสาหกรรม เพื่อนำมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของผู้เรียน ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสมรรถนะ จัดกระบวนการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมกิจกรรมการเรียนการสอน อีกทั้งควรส่งเสริมครูให้มีโอกาสศึกษาคูงานในสถานประกอบการให้มากขึ้น ในด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ครูให้ข้อเสนอแนะในประเด็นของหลักสูตรรายวิชาที่มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกัน จึงควรวิเคราะห์เชื่อมโยงและบูรณาการร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการทำงานและประกอบอาชีพได้ นอกจากนี้ครูผู้สอนยังให้ข้อคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านวัสดุและครุภัณฑ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนที่ควรจัดเพิ่มขึ้นเพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะในสาขาช่างไฟฟ้ากำลังและอิเล็กทรอนิกส์วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี พบว่าครูผู้สอนร้อยละ 90.5 ยังไม่มีแผนการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะที่สมบูรณ์พร้อมสำหรับการใช้จัดการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนร้อยละ 95.2 มีความต้องการและพร้อมในการพัฒนารายวิชาที่ตนเองสอนต่อการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ แต่ทั้งนี้ครูผู้สอนส่วนใหญ่ มีภาระงานสอนและงานอื่น ๆ จำนวนมาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาแผนการสอนแบบฐานสมรรถนะที่สมบูรณ์ นอกจากนี้ครูยังขาดความเข้าใจใน

การประชุมวิชาการครูศาสตร์อุตสาหกรรมระดับชาติ ครั้งที่ 7
The 7th National Conference on Technical Education

กระบวนการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลแบบฐานสมรรถนะอีกด้วย สำหรับด้านของหลักสูตรปัญหาเกิดจากคำอธิบายรายวิชากว้าง ไม่สามารถปรับมาสู่รายละเอียดของสมรรถนะได้ทั้งหมด ในส่วนของด้านสภาพแวดล้อมและการจัดการนั้นพบว่ายังขาดครูทัศน์และสื่อที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ ทั้งนี้ครูมีความต้องการในการได้รับการสนับสนุนในเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับรายงานของ คณิต เกลจรรยา [9] ซึ่งได้กล่าวถึงความจำเป็นในการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษาของไทย อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะสามารถขับเคลื่อนและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรจัดให้เกิดกลไกสนับสนุนจากหน่วยงานด้านวิชาการทั้งจากภายในและภายนอกวิทยาลัยในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ โดยไม่เป็นการเพิ่มภาระงานให้กับครูผู้สอน รวมทั้งการพัฒนาครูให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการวิเคราะห์สมรรถนะอาชีพ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลในแบบฐานสมรรถนะ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสมรรถนะในรายวิชา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เอกสารอ้างอิง

- [1] ทิศนา แจมมณี, “กลยุทธ์การสอน,” เอกสารการบรรยายในที่ประชุมศาสตร์และการเมือง ราชบัณฑิตยสถาน, 2553.
- [2] โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ, “ผลการประเมิน PISA 2012 คณิตศาสตร์ การอ่าน และวิทยาศาสตร์ บทสรุปสำหรับผู้บริหาร”. สมุทรปราการ . แอดวานซ์ ปรีนติ้ง เซอร์วิส, 2556.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, “รายงานประจำปี 2555 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ,” 2555.
- [4] พูลศักดิ์ โกษียาภรณ์ และคณะ “รายงานการศึกษา โครงการการศึกษาสถานภาพที่มีผลต่อการพัฒนาระบบอาชีวศึกษาของ

ไทย,” กรุงเทพฯ . มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ . ศูนย์ผลิตตำราเรียน, 2556.

- [5] ชีรวุฒิ บุญยโสภณ, “แนวทางจัดการอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีของประเทศ,” เอกสารประกอบการสัมมนา อภิปรายและวิพากษ์ผลการวิจัยสถานการณ์อาชีวศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาของประเทศ. กรุงเทพฯ . มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ . ศูนย์ผลิตตำราเรียน, 2556.
- [6] นัฐพงษ์ ทองปาน, รัตน์ สงวนพงษ์, สมยศ เจตเจริญรักษ์, “การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดการฝึกงานตามฐานสมรรถนะอาชีพช่างเดินสายและติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าในอาคาร,” พัฒนาเทคนิคศึกษา, ปีที่ 24 ฉบับที่ 81 (ม.ค.-มิ.ค.), 101-109.
- [7] ปรีชา แยมชื่นใจ, “ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี,” วิทยานิพนธ์ สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2551.
- [8] ธานินทร์ ศิลป์จารุ, “การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS,” นนทบุรี : เอส อาร์ ปรีนติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด, 2555.
- [9] คณิต เกลจรรยา และคณะ, “ผลการวิจัยสถานการณ์อาชีวศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาของประเทศ,” เอกสารประกอบการสัมมนา อภิปรายและวิพากษ์ผลการวิจัยสถานการณ์อาชีวศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาของประเทศ. กรุงเทพฯ . มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ . ศูนย์ผลิตตำราเรียน, 2556.